

Total No. of Printed Pages—6

2 SEM TDC RD G 1

2 0 1 9

(May)

RURAL DEVELOPMENT

(General)

Course : 201

(Rural Economy of India)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ কৃষিৰ এটা বিকল্প জীৱিকা উল্লেখ
কৰা।

Mention one alternative occupation of
rural people other than agriculture.

(b) সেউজ বিপ্লৱৰ দুটা কুফল উল্লেখ কৰা।

Mention two disadvantages of Green Revolution.

(c) শস্য প্ৰণালী নিৰ্ধাৰণ কৰা দুটা উপাদান লিখা।

Write two factors determining cropping pattern.

(d) ভাৰতৰ কৃষি ঋণৰ দুটা অনানুষ্ঠানিক উৎসৰ নাম লিখা।

Name two non-institutional sources of agricultural credit in India.

(e) ভাৰতৰ গ্ৰাম্য উদ্যোগীকৰণৰ দুটা প্ৰধান সমস্যা উল্লেখ কৰা।

Mention two main problems of rural industrialization of India.

(f) ছদ্মবেশী নিবনুৱা মানে কি ?

What do you mean by disguised unemployment?

(g) ভাৰতৰ সৰ্বোচ্চ পৰিমাণৰ গ্ৰাম্য নিয়োগ সৃষ্টি কৰা আঁচনিখনৰ নাম লিখা।

Write the name of the largest rural employment generating scheme of India.

(h) ভাৰতৰ কৃষিখণ্ডলৈ তথা প্ৰযুক্তিয়ে আগবঢ়োৱা দুটা বৰঙণি উল্লেখ কৰা।

Mention two contributions made by information technology to Indian agriculture.

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 100 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following (within 100 words each) :

- (a) গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা
Rural poverty
- (b) আত্মসহায়ক গোট
Self-help group
- (c) নাৰাৰ্ড
NABARD
- (d) বিকল্প বৃত্তি হিচাপে মৎস্য পালন
Fishery as an alternative occupation
- (e) প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰামীণ আৱাস যোজনা
Pradhan Mantri Gramin Awaas Yojana

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) ভাৰতৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যবাজি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the characteristic features of rural economy of India.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ আয় আৰু সম্পত্তি বিতৰণৰ এটি আভাস দিয়া। 11

Give an account of the income and asset distribution in rural area of India.

4. (a) ভাৰতৰ আৰ্থিক উন্নয়নলৈ কৃষিক্ষেত্ৰৰ বৰঙণি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 12

Discuss about the contributions of agriculture in economic development of India.

অথবা / Or

- (b) ভূমি সংস্কাৰ মানে কি বুজা? ভাৰত চৰকাৰে স্বাধীনোত্তৰ কালত গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন ভূমি সংস্কাৰ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 4+8=12

What do you mean by land reform?
Discuss about various land reform measures undertaken by the Government of India since Independence.

5. (a) সেউজ বিপ্লবৰ সংজ্ঞা দিয়া। সেউজ বিপ্লবৰ সুফল আৰু কুফলসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+8=11

Define Green Revolution. Discuss about the advantages and disadvantages of Green Revolution.

অথবা / Or

- (b) কৃষি বিপণন মানে কি বুজা? ভাৰতৰ কৃষি বিপণনৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11

What do you mean by agricultural marketing? Discuss various problems of agricultural marketing in India.

6. (a) গ্ৰাম্য উদ্যোগীকৰণ মানে কি বুজা? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য নিবনুৱা দূৰীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 3+8=11

What do you mean by rural industrialization? Discuss its role in removing rural unemployment in India.

অথবা / Or

- (b) গ্ৰাম্য উদ্যোগসমূহৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নীতি আৰু কাৰ্যসূচীসমূহৰ এটি মূল্যাংকন কৰা। 11

Assess the policies and programmes adopted by the Government of India for the development of rural industries.

7. (a) ক্ষুদ্র-বিত্ত মানে কি? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণত ক্ষুদ্র-বিত্তৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 3+8=11

What is micro-finance? Discuss the role of micro-finance in poverty alleviation in rural India.

অথবা / Or

- (b) আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক ঋণৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা। গ্ৰাম্য উন্নয়নত এনে ঋণৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 4+7=11

Distinguish between institutional and non-institutional credits. Discuss their importance in rural development.
